

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1S/322/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016202792
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Barková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1016202792.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Barkovej a členiek senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a JUDr. Dany Jelinkovej Dudzíkovej LL.M., v právnej veci žalobcu: AROPANE, občianske združenie, so sídlom v Oľke 132, 067 04 Oľka, IČO: 50 253 085, zastúpeného: JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúra 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č. 39046/2016 (3) zo dňa 13.07.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného ministra životného prostredia Slovenskej republiky Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č. 39046/2016 (3) zo dňa 13.07.2016 a rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej geologickej správy Číslo spisu: 5021/2016-7.3 Číslo záznamu: 32391/2016 zo dňa 08.06.2016 **z r u š u j e** a **v r a c i a** orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobcovi súd voči žalovanému **p r i z n á v a** právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Administratívne konanie

1. Na základe návrhu obchodnej spoločnosti Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722 zo dňa 19.04.2016, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava (ďalej aj ako „ministerstvo“ alebo aj ako „žalovaný“), začalo dňom 20.04.2016 správne konanie podľa ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „geologický zákon“ alebo aj ako „zákon č. 569/2007 Z.z.“) vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“ (ďalej aj ako „prieskumné územie Z.“).

2. AROPANE, občianske združenie, Oľka 132, 067 04 Oľka, IČO: 50 253 085 (ďalej aj ako „žiadateľ“ alebo aj ako „žalobca“), doručil na ministerstvo písomné podanie, ktorým sa domáhal postavenia účastníka konania v správnom konaní č. 5021/2016-7.3 o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia Z. s poukazom na ust. § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Správny poriadok“) a v zmysle ust. § 23 ods. 7 geologického zákona. Žiadateľ svoj nárok na účasť v konaní odôvodnil tým, že v predmetnom konaní môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny.

3. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“), rozhodnutím Číslo spisu: 5021/2016-7.3, Číslo záznamu: 32391/2016 zo dňa 08.06.2016 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) vylúčilo žiadateľa podľa ust. § 14 ods. 1, ust. § 46 a ust. § 47 Správneho poriadku zo správneho konania vo veci predĺženia platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722 podľa ust. § 22 a ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán konštatoval, že z geologického zákona ani z iného právneho predpisu nevyplýva, že účastníkom v konaní o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia by mal byť aj iný subjekt ako držiteľ prieskumného územia na návrh ktorého, sa má doba platnosti prieskumného územia predĺžiť a prieskumné územie zmeniť. Ďalej prvostupňový orgán dôvodil, tým, že žiadateľ vo svojich podaniach nekonkretizoval na základe akých relevantných skutočností, si uplatňuje v danej veci postavenie účastníka konania. Zastával názor, že jediný subjekt, ktorý má kvalifikovaný právny vzťah ako účastník konania v konaní o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia Z., je držiteľ prieskumného územia, čo vyplýva z ust. § 23 geologického zákona v zmysle ktorého teda sa rozhoduje iba o jeho právach, oprávnených záujmoch a povinnostiach. Prvostupňový orgán zdôraznil, že výsledkom jeho rozhodovacej činnosti, sa z uvedeného dôvodu nezmení právne postavenie žiadateľa.

4. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žiadateľ v zákonom stanovenej lehote rozklad a ktorý bol doručený prvostupňovému orgánu dňa 29.06.2016 (podaný na poštu dňa 28.06.2016).

Žiadateľ v rozklade uviedol najmä nasledovné okruhy námietok:

- namietal, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie je vecne nesprávne, keďže vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a správna úvaha uvedená v tomto rozhodnutí je z časti bez relevancie k posudzovanej veci a z časti neberie do úvahy ustanovenia právnych predpisov vrátane medzinárodných zmlúv (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia z 25.06.1998 (Aarhuský dohovor) - ďalej aj ako „Aarhuský dohovor“) a ustanovenia komunitárneho práva, súčasťou ktorého sú aj rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj ako „EÚ“),
- zastával názor, že je podľa čl. 2 ods. 5 Aarhuského dohovoru zainteresovanou verejnosťou, ktorá je alebo by mohla byť ovplyvnená rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia alebo sa o tento proces zaujímajúcou,
- uviedol, že geologické práce, ktoré držiteľ prieskumného územia vykonáva v etape vyhľadávacieho geologického prieskumu, sú nepochybne prácami spojenými s fyzikálnymi a inými vplyvmi na životné prostredie (napr. narušenie pôdneho krytu), ktoré zároveň môžu pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém, v ktorom sú vykonávané,
- poukázal na ust. § 9 ods. 1 písm. g/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o ochrane prírody“ alebo aj ako „zákon č.543/2002 Z.z.“) ktoré stanovuje, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom a to nielen v konaní o určení prieskumného územia, ale aj o predĺžení doby platnosti prieskumného územia ako aj na to, že charakter konania o určení, ale aj predĺženie platnosti prieskumného územia ako konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a uvedené potvrdzuje aj ust. § 23 ods. 4 písm. d/ geologického zákona v spojení s ust. § 23 ods. 5 a 7 tohto zákona, ktoré ako podmienku začatia konania o určení prieskumného územia stanovuje vyjadrenie okresného úradu v sídle kraja, ktoré je vyjadrením podľa ust. § 9 ods. 1 písm. n/ zákona o ochrane prírody,
- uviedol, že z čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru vyplýva oprávnenie členov verejnosti mať prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia a v tejto súvislosti upozornil na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-240/09 zo dňa 08.03.2011 podľa ktorého, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktoré bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom EÚ, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, akou je v tomto prípade žiadateľ, napadnúť na súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom EÚ v oblasti životného prostredia,

- poukázal na to, že jeho postavenie ako účastníka konania vyplýva z čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a že ani nezariadenie geologického prieskumu do Prílohy I nadväzujúcej na čl. 6 ods. 1 Aarhuského dohovoru nebráni aplikovateľnosti čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru na účasť žiadateľov v predmetnom konaní a že čl. 6 Aarhuského dohovoru je uplatniteľný nielen vo vzťahu k činnostiam uvedeným v Prílohe I, ale v súlade s jeho písm. b/ sa vzťahuje aj na činnosti v tejto prílohe neuvedené,

- odvolával sa na ustanovenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ zo dňa 13.12.2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len ako „Smernica EP a Rady 2011/92/EÚ zo dňa 13.12.2011“) a to, na jej čl. 4 ods. 1 a ods. 2, z ktorých vyplýva, že posudzovaniu v zmysle tejto smernice podliehajú všetky hĺbkové vrty s výnimkou vrtov na skúmanie stability pôdy,

- poukázal aj na skutočnosť, že z ust. § 23 ods. 9 geologického zákona výslovne vyplýva, že účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto podal návrh a fyzická alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu. Odkaz v poznámke k tomuto odseku ako predmetný osobitný zákon uvádza zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 24/2006 Z.z.“),

- namietal, že samotná skutočnosť, že pred vydaním rozhodnutia o určení prieskumného územia nedošlo k posudzovaniu vplyvov navrhovanej činnosti neznamena, že by uvedená činnosť nebola činnosťou, ktorá môže mať významný vplyv na životné prostredie, že samotná skutočnosť, že v ustanoveniach zákona č. 24/2006 Z.z. sa hĺbkové vrty nenachádzajú ani ako činnosť povinne posudzovaná, ani ako činnosť, potreba posudzovania ktorej sa zisťuje v zisťovacom konaní, čo nezabavuje ministerstvo povinnosti aplikovať záväzný právny akt únievého práva, ktorý hĺbkové vrty považuje za činnosti, pri ktorých je potrebné zistiť, či budú podliehať posúdeniu podľa čl. 5 až 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EU zo dňa 13.12.2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

5. Minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej aj ako „druhostupňový orgán“), rozhodnutím Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39046/2016 (3) zo dňa 13.07.2016 (ďalej aj ako „druhostupňové rozhodnutie“), zamietol rozklad podaný žiadateľom (žalobcom) proti prvostupňovému rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej geologickej správy Číslo spisu: 5021/2016-7.3, Číslo záznamu: 32391/2016 zo dňa 08.06.2016, ktorým podľa ust. § 14 ods. 1, ust. § 46 a ust. § 47 Správneho poriadku vylúčilo žiadateľa (žalobcu) zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722 podľa ust. § 22 a ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. a potvrdil prvostupňové rozhodnutie.

Druhostupňový orgán v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa ust. § 23 ods. 9 geologického zákona, účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal a fyzická alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu. Účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov je aj dotknutá obec alebo dotknutý samosprávny kraj. Stotožnil sa s názorom prvostupňového orgánu, že žiadateľ nie je účastníkom konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia Svidník v zmysle ustanovení geologického zákona, pretože nie je a nebol držiteľom prieskumného územia a konaním o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia Svidník nebol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach. K námietke žiadateľa, že právo účasti v tomto konaní mu priznávajú ustanovenia Aarhuského dohovoru, druhostupňový orgán uviedol, že geologický prieskum (ako aj predĺženie doby platnosti prieskumného územia) nie je v zmysle Aarhuského dohovoru činnosťou, ktorá by mohla mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto sa čl. 6 Aarhuského dohovoru, upravujúci účasť verejnosti na konaní v prípade takýchto činností, na toto konanie nevzťahuje. Ďalej k námietke žiadateľa, že ani nezariadenie geologického prieskumu do Prílohy I nadväzujúcej na čl. 6 ods. 1 Aarhuského dohovoru nebráni aplikovateľnosti čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru na účasť žiadateľa v predmetnom konaní, pretože čl. 6 Aarhuského dohovoru je uplatniteľný nielen vo vzťahu k činnostiam uvedeným v Prílohe I, ale v súlade s jeho písm. b/ sa vzťahuje aj na činnosti v tejto prílohe neuvedené, druhostupňový orgán uviedol, že ani činnosť definovaná v čl. 6 písm. b/ Aarhuského dohovoru nemôže byť akoukoľvek činnosťou, ale musí ísť o činnosť, ktorá súvisí s činnosťami predpokladanými v Prílohe 1 Aarhuského dohovoru a súčasne musí ísť o činnosť, ktorá môže mať významný vplyv na životné prostredie.

Ďalej druhostupňový orgán zdôraznil, že v danej súvislosti pritom nie je zrejmé, akým spôsobom má mať predĺženie doby platnosti a zmena (zmenšenia) prieskumného územia Svidník negatívny vplyv na životné prostredie, keďže žiadateľ tento významný vplyv ani v podanom rozklade nedefinoval, iba sa všeobecne odvolal na odstraňovanie pôdneho krytu a s tým súvisiaci zásah do ekosystému na tejto pôde žijúcich druhov živočíchov a rastlín.

Zastával názor, že samo odstránenie pôdneho krytu alebo uskutočnenie hĺbkového vrtu, pokiaľ k nemu dochádza v rámci geologickej činnosti vykonávanej v súlade s ustanoveniami geologického zákona a na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a orgánov štátnej geologickej správy, nepredstavuje taký zásah, ktorý by mal negatívny vplyv na životné prostredie. Extenzívnym výkladom čl. 6 písm. b/ Aarhuského dohovoru by totiž ako negatívny zásah do životného prostredia mohla byť chápaná akákoľvek činnosť vykonávaná v zmysle geologického zákona. Ďalej druhostupňový orgán poukázal na to, že súčasná právna úprava posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. ako aj príslušných smerníc sa nevzťahuje na činnosti vykonávané podľa geologického zákona, keďže tieto nemajú charakter ťažobnej činnosti (ako vyplýva najmä z prílohy I smernice 85/337/EHS o vyhodnocovaní efektov určitých verejných a súkromných projektov na životnom prostredí). Ak by aj bolo možné pripustiť skutočnosť, že realizácia vrtov vyžaduje posudzovanie vplyvov na životné prostredie, nie je možné z toho vyvodiť záver, že takéto posudzovanie sa vzťahuje aj na proces určenia prieskumného územia.

Zároveň poukázal na to, že nie je zrejmé, čo by malo byť predmetom posudzovania v prípade geologických vrtných prác. Cieľom geologického prieskumu je zistiť (overiť) existenciu určitých skutočností (napr. ložísk nerastov), ktoré sa nachádzajú pod zemským povrchom. Vo fáze geologického prieskumu nie sú k dispozícii presné údaje o geologických, ložiskových a hydrogeologických pomeroch územia. Ak by bola takáto skutočnosť vopred známa, potom nie je potrebné vykonávať geologický prieskum. Zastával názor, že proces posudzovania vplyvov na životné prostredie môže byť realizovaný len vo vzťahu k tým skutočnostiam, ktoré sú známe a u ktorých je možné posúdenie reálnych (t.j. nie hypotetických) a dlhodobých vplyvov na životné prostredie. Na území Slovenskej republiky sa taktiež dlhodobo (cca viac ako 70 rokov) používa obdobná a s európskymi normami súladná technika vŕtania, z uvedeného dôvodu preto nie je potrebné túto techniku vŕtania posudzovať v rámci procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie. Taktiež poukázal na tú skutočnosť, že až keď bude existencia ložiska nerastu preukázaná a overená, možno predpokladať, že takéto ložisko bude v budúcnosti predmetom hospodárskeho využitia v zmysle príslušných banských predpisov tak až potom, môžu byť uplatnené ustanovenia zákona č. 24/2006 Z.z..

Druhostupňový orgán sa taktiež nestotožnil s názorom žiadateľa, že ministerstvu neprislúcha prisvojovať si právomoc rozhodovať o tom, že v konaní, ktoré vedie, nemôžu byť dotknuté záujmy ochrany životného prostredia. Argumentoval, že ministerstvo ako príslušný orgán verejnej správy na konanie v uvedenej veci, je povinný v priebehu celého správneho konania skúmať, ktoré subjekty spĺňajú podmienky pre priznanie postavenia účastníka konania a upresňovať okruh účastníkov konania v súlade s definíciou účastníka konania v ust. § 14 Správneho poriadku. Aby osoba bola účastníkom konania, musí byť nositeľom zákonného práva, právom chráneného záujmu alebo povinnosti a o takomto práve, právom chránenom záujme alebo povinnosti musí byť oprávnený rozhodovať orgán verejnej správy.

Mal za to, že právomoc orgánu verejnej správy určovať okruh účastníkov konania nemôže suplovať samotný účastník tým, že sa jednostranne prihlási do konania. Orgán verejnej správy by sa tak v rozpore s ustanoveniami Správneho poriadku stal iba pasívnym vykonávateľom príkazov subjektov zúčastnených v konaní, čo nebolo v tomto prípade úmyslom zákonodarcu.

Na základe vyššie uvedeného, druhostupňový orgán dospel k záveru, že prvostupňový orgán postupoval správne a v súlade so zákonom, keď vylúčil žiadateľa z účasti v konaní o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia Z., nakoľko v tomto konaní žiadateľ nepreukázal a nekonkretizoval, aké záujmy ochrany prírody a krajiny majú byť výsledkom rozhodovacej činnosti ministerstva v danej veci dotknuté.

Po preskúmaní rozkladom napadnutého rozhodnutia a príslušnej spisovej dokumentácie a s prihliadnutím na stanovisko osobitnej komisie konštatoval, že rozkladom napadnuté správne rozhodnutie je zákonné a vzhľadom na uvedené bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výroku tohto rozhodnutia.

II. Žaloba

6. Včas podanou žalobou zo dňa 21.09.2016, doručenou na Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo aj ako „správny súd“) e-mailom dňa 21.09.2016 a poštovou prepravou dňa 29.09.2016, sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti druhostupňového rozhodnutia žalovaného Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č. 39046/2016 (3) zo dňa 13.07.2016 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Číslo spisu: 5021/2016-7.3, Číslo záznamu: 32391/2016 zo dňa 08.06.2016.

7. Žalobca aktívnu legitimitáciu v danej veci odôvodňoval tak, že bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.

8. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci a mal za to, že napadnutým druhostupňovým rozhodnutím žalovaného, mu bolo odňaté právo, aby bol účastníkom konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“. Dôvodil, že verejný záujem porušený napadnutým druhostupňovým rozhodnutím žalovaného spočíva v tom, aby rozhodnutia, ktoré sa týkajú záležitosti životného prostredia, boli prijímané v rozhodovacom procese v ktorom, s ohľadom na práva každého človeka na život v životnom prostredí, sa majú občania právo podieľať a musia mať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor, čl. 7 a 8 preambuly), zároveň aby verejnosť mala možnosť vyjadriť svoje záujmy a orgány verejnej moci mali možnosť tieto záujmy zohľadniť (Aarhuský dohovor, čl. 9 preambuly).

9. Zároveň žalobca uviedol, že určenie prieskumného územia zahŕňa oprávnenie pre držiteľa prieskumného územia vykonávať geologické práce, pričom v konkrétnom konaní ide o ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Geologickými prácami podľa ust. § 2 ods. 4 geologického zákona sú geofyzikálne a geochemické práce, okrem iného vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zriaďovanie zatláčacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim. Zdôraznil, že uvedené geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu sú nepochybne prácami, s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie a ďalej v etape vykonávania vrtných a podzemných prác zriaďovania pracovísk a prístupových ciest k nim, ide predovšetkým o priamy zásah do tých zložiek životného prostredia, ktorými sú pôda, pôdny kryt, vrátane flóry a fauny, ktorá je súčasťou tohto pôdneho krytu a uvedené činnosti zároveň pri ich vykonávaní môžu nepochybne pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém, v ktorom sú vykonávané.

10. Mal za to, že bez ohľadu na to, že ust. § 9 ods. 1 písm. g/ zákona o ochrane prírody stanovuje, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o vydanie rozhodnutia o určení, zmene - zväčšení plochy a predĺžení doby platnosti prieskumného územia, skutočnosť, že v predmetnej veci ide o zmenu - zmenšenie prieskumného územia, nie je okolnosťou, ktorá by tak, ako to uvádza žalovaný vo svojom rozhodnutí, nemala vplyv na záujmy ochrany prírody a krajiny na predmetnom, hoci aj zmenšenom území.

11. Žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-531/13, z ktorého vyplýva, že do pôsobnosti Smernice EP a Rady 2011/92/EÚ zo dňa 13.12.2011 v zmysle jej prílohy II, patria všetky hĺbkové vrty, teda vrátane vrtov, ktoré v rámci prieskumného územia môže a mieni realizovať držiteľ prieskumného územia.

12. Ďalej žalobca poukázal na to, že keďže prieskumné územie oprávňuje jeho držiteľa vykonávať na určenom území vybrané geologické práce, a tieto geologické práce sú nepochybne prácami, ktoré zasahujú do zložiek životného prostredia, konanie o zmene prieskumného územia, ktoré však už stratilo platnosť, je nepochybne konaním zasahujúcim do záujmov ochrany prírody. Ak už prieskumné územie platné byť nemalo, nie je možné rozhodovať o akejkoľvek zmene prieskumného územia, keďže záujmy ochrany prírody a krajiny budú dotknuté tým, že sa na tomto, hoci aj zmenšenom území budú môcť

realizovať práce, ktoré by sa ak by žalovaný postupoval zákonne v predošlých konaniach o predĺžení platnosti prieskumného územia, vykonávať nemohli. Zo samotného návrhu na zmenu prieskumného územia vyplýva, že v tejto etape mieni skupina držiteľov prieskumného územia vykonať vrtný prieskum - realizáciu jedného až troch hĺbkových, zvislých alebo usmernených vrtov s hĺbkou približne 1 200 m2 až 1500 m2.

13. V nadväznosti na vyššie uvedené, žalobca zastával názor, že hĺbkové vrty sú činnosťou, pri ktorej nie je možné vylúčiť pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie a nesporne sa týkajú životného prostredia a preto mal byť účastníkom konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Svidník - ropa a horľavý zemný plyn“.

III.

Vyjadrenie žalovaného

14. Vo vyjadrení zo dňa 03.03.2017 k žalobe, doručenom súdu dňa 06.03.2017, žalovaný zotrval na svojom závere uvedenom v napadnutom druhostupňovom rozhodnutí a uviedol, že s názorom žalobcu sa nestotožňuje a navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

15. V podrobnostiach odkázal na odôvodnenie napadnutého druhostupňového rozhodnutia.

IV.

Replika

16. Žalobca v replike zo dňa 28.03.2017, doručenej správnomu súdu dňa 31.03.2017 k vyjadreniu žalovaného zo dňa 03.03.2017, zotrval na všetkých argumentoch uvedených v žalobe a nesúhlasil v celom rozsahu s jeho tvrdeniami.

V.

Doplňujúce vyjadrenie žalovaného

17. V doplňujúcom vyjadrení zo dňa 21.06.2018, doručenom správnomu súdu dňa 21.06.2018, žalovaný poukázal na nové skutočnosti, ktoré nastali po podaní jeho vyjadrenia zo dňa 03.03.2017.

18. Žalovaný uviedol, že dňa 01.01.2017 bol zákonom č. 312/2016 Z.z. novelizovaný zákon č. 24/2006 Z.z., konkrétne príloha č. 8 bod 1. Ťažobný priemysel, položka č. 16, z dôvodu vylúčenia akejkoľvek pochybnosti pri transpozícii Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/92/EÚ z 13.12.2011 a Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2014/52/EÚ z 16.04.2014, ktorá slovné spojenie „ťažobné vrty“ nepozná, aj napriek tomu, že táto činnosť (vrty) je v prílohe smernice č. 2011/92/EÚ zaradená v časti Ťažobný priemysel. S ohľadom na uvedené došlo k novelizácii zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v rámci ktorej, bolo vypustené pred slovom „vrty“ slovo „ťažobné“ a zároveň bola ustanovená prahová hodnota pre vrt (s výnimkou vrtov na využívanie geotermálnej energie a geotermálnych vôd, vrtov na uskladnenie rádioaktívneho odpadu a vrtov pre vodné zdroje), a síce, že vrty s hĺbkou od 600m podliehajú zisťovaciemu konaniu.

19. Ďalej žalovaný podrobne poukázal na európsky a vnútroštátny rámec právnych predpisov.

VI.

Vyjadrenie žalobcu k doplňujúcemu vyjadreniu žalovaného

20. Žalobca sa vyjadril k doplňujúcemu vyjadreniu žalobcu zo dňa 21.06.2018, vo vyjadrení zo dňa 21.01.2020, doručenom správnomu súdu dňa 21.01.2020 a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžk/39/2018 zo dňa 13.11.2019, z ktorého implicitne vyplýva záver podporujúci jeho argumentáciu. Ďalej poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/211/2016 zo dňa 21.11.2019.

21. Trval na podanej žalobe v celom rozsahu.

VII.

Právne posúdenie

22. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10, § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len ako „SSP“), po preskúmaní žalobou napadnutého druhostupňového rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, rozhodol v rozsahu dôvodov správnej žaloby a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 107 ods. 2 SSP rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil dňa 16.02.202.

23. Predmetom súdneho prieskumu je preskúmanie zákonnosti druhostupňového rozhodnutia žalovaného Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39046/2016 (3) zo dňa 13.07.2016 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bol zamietnutý rozklad podaný žalobcom proti prvostupňovému rozhodnutiu č. 5021/2016-7.3, č. 32391/2016 zo dňa 08.06.2016, na základe ktorého, bol žalobca vylúčený podľa ust. § 14 ods. 1, § 46 a § 47 Správneho poriadku, zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722, podľa ust. § 22 a ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z., ktorým bolo potvrdené predmetné prvostupňové rozhodnutie.

24. Kto tvrdí, že bol na svojich právach vrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

25. V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu správneho orgánu, sa postupuje podľa ustanovení tretej časti SSP o správnych žalobách.

26. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

29. Podľa § 22 ods. 1 a ods. 6 zákona č. 569/2007 Z.z., prieskumné územie určí ministerstvo najviac na štyri roky; na návrh fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá je objednávateľom (ďalej len „držiteľ prieskumného územia“), sa môže táto lehota predĺžiť o ďalšie štyri roky, opätovne o ďalšie dva roky, a ak určená lehota nepostačuje na dokončenie dotknutej činnosti, môže byť na návrh držiteľa prieskumného územia predĺžená o lehotu, ktorá je nevyhnutne potrebná na dokončenie geologických prác. O predĺženie je potrebné požiadať najmenej tri mesiace pred uplynutím lehoty (ods. 1). Na návrh držiteľa prieskumného územia môže ministerstvo prieskumné územie zrušiť alebo zmeniť; zmenou prieskumného územia je zväčšenie alebo zmenšenie jeho rozlohy (ods. 6).

30. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z. z., konanie o určení prieskumného územia a konanie o predĺžení platnosti prieskumného územia sa začína dňom podania návrhu ministerstvu. Konanie o zmene prieskumného územia alebo o zrušení prieskumného územia sa začína dňom podania návrhu držiteľa prieskumného územia ministerstvu; toto konanie môže začať ministerstvo aj z vlastného podnetu, ak sú na to z hľadiska verejného záujmu závažné dôvody alebo v konaní o zmene prieskumného územia alebo o zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov z podnetu dotknutej obce alebo dotknutého samosprávneho kraja.

31. Podľa § 23 ods. 9 zákona č. 569/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2018, účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu. Účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov je aj dotknutá obec a dotknutý samosprávny kraj.

32. Podľa § 23 ods. 13 zákona č. 569/2007 Z.z., rozhodnutie o určení prieskumného územia obsahuje názov prieskumného územia (písm. a/), vybrané geologické práce a etapu geologického prieskumu (písm. b/), názov alebo obchodné meno a sídlo držiteľa prieskumného územia, identifikačné číslo organizácie (písm. c/), údaj o tom, či je držiteľ prieskumného územia držiteľom geologického oprávnenia (písm. d/), názov a kód katastrálneho územia, názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa prieskumné územie nachádza (písm. e/), súradnice lomových bodov prieskumného územia v súradnicovom systéme Jednotnej trigonometrickej siete katastrálnej (písm. f/), rozlohu prieskumného územia v km² (písm. g/), pomerné podiely obcí (písm. h/), dobu platnosti určenia prieskumného územia (písm. i/), sumu úhrady za prieskumné územie (písm. j/), ak ide o ložiskový geologický prieskum, určenie práva nakladania s nerastmi získanými vyhladávaním a prieskumom (písm. k/), celkové náklady podľa rozpočtu geologickej úlohy (písm. l/), podmienky vykonávania geologických prác (písm. m/).

33. Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2021, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 41 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2021, všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na overovanie odbornej spôsobilosti podľa § 9 (písm. a/), schvaľovanie projektu geologickej úlohy podľa § 12 ods. 4 (písm. b/), schvaľovanie zmeny projektu geologickej úlohy a zámery prác podľa § 14 ods. 6 (písm. c/), posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ podľa § 18 (písm. d/), posudzovanie ponúk a výber držiteľa prieskumného územia podľa § 28 ods. 4 (písm. e/), prevod geologických diel alebo geologických objektov na využitie na iné účely podľa § 33 (písm. f/).

35. Podľa § 14 Správneho poriadku, účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak (ods. 1). Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva (ods. 2).

36. Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona vplyv na životné prostredie je akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi.

37. Podľa § 3 písm. f/ zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti (ďalej len „navrhovaná činnosť alebo jej zmena“) je realizácia stavieb, iných zariadení, realizačný zámer alebo iný zásah do prírodného prostredia alebo do krajiny meniaci fyzické aspekty lokality vrátane ťažby nerastnej suroviny.

38. Podľa § 3 písm. h/ zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona povoľovacie konanie je konanie, v ktorom sa rozhoduje o návrhu na vydanie povolenia vo vzťahu k navrhovanej činnosti alebo jej zmene podľa osobitných predpisov.

39. Podľa § 3 písm. j/ zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona povolenie je rozhodnutie povoľujúceho orgánu vydané v povoľovacom konaní, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať navrhovanú činnosť alebo zmenu povolennej navrhovanej činnosti; ak navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha viacerým povoľovacím konaniam, považuje sa za povolenie, oprávňujúce navrhovateľa realizovať navrhovanú činnosť alebo zmenu povolennej navrhovanej činnosti, rozhodnutie vydané v každom z týchto povoľovacích konaní.

40. Podľa § 3 písm. s/ zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona dotknutá verejnosť je verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní.

41. Podľa § 3 písm. t/ zákona č. 24/2006 Z.z., mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia je občianske združenie, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca

verejnoprospešné služby okrem tej, ktorú založil štát, alebo nadácia, založená na účel tvorby alebo ochrany životného prostredia alebo zachovania prírodných hodnôt.

42. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z., dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

43. Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z., verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4 (písm. a/), odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 30 ods. 8 (písm. b/), odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2 (písm. c/), odôvodneného písomného stanoviska k oznámeniu o zmene podľa § 29 ods. 9 (písm. d/).

44. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z., verejnosť má právo podať odvolanie proti rozhodnutiu o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona (ďalej len "rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní"), alebo proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania alebo konania o vydaní záverečného stanoviska alebo jeho zmeny. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takého odvolania považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 alebo záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

45. Podľa čl. 1 ods. 1 Smernice č. 2011/92/EÚ táto smernica sa vzťahuje na posudzovanie vplyvov tých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ktoré môžu mať pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

46. Podľa čl. 1 ods. 2 písm. a/ Smernice č. 2011/92/EÚ na účely tejto smernice sa uplatňujú nasledujúce definície: „projekt“ znamená realizáciu stavieb alebo iných zariadení alebo plánov, iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín.

47. Podľa čl. 2 ods. 1 Smernice č. 2011/92/EÚ členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že pred udelením povolenia sa pre všetky projekty, ktoré pravdepodobne budú mať významný vplyv na životné prostredie okrem iného z dôvodu ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, bude vyžadovať povolenie a budú posúdené z hľadiska ich vplyvov. Tieto projekty sú definované v článku 4.

48. Podľa čl. 4 ods. 2 Smernice č. 2011/92/EÚ pokiaľ článok 2 ods. 4 neustanovuje inak, členské štáty určia, či projekty uvedené v prílohe II budú podliehať posúdeniu v súlade s článkami 5 až 10. Členské štáty to určia na základe: (a) skúmania každého jednotlivého prípadu alebo (b) prahov alebo kritérií stanovených členskými štátmi. Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať oba postupy uvedené v písmenách a/ a b/.

49. Príloha II ku Smernici č. 2011/92/EÚ, bod 2 písm. d/: **ŤAŽOBNÝ PRIEMYSEL:** Hĺbkové vrty, najmä: (i) geotermálne vrty; (ii) vrty pre uskladnenie jadrového odpadu; (iii) vrty pre vodné zdroje s výnimkou vrtov na skúmanie stability pôdy.

50. Správny súd konštatuje, že niet pochybnosti o tom, že žalobca je občianskym združením (mimovládnu organizáciou) založeným na účely tvorby a ochrany životného prostredia a zachovanie prírodných hodnôt a je dotknutou verejnosťou podľa § 3 písm. s/, písm. t/ zákona č. 24/2006 Z.z., tak ako to vyplýva z jeho stanov:

a./ čl. II ods. 1 - združenie má napomáhať ochrane a udržiavaniu kvalitného životného prostredia, ochrane kultúrnych a historických pamiatok a hodnôt, vytváraniu podmienok pre udržateľný a zmysluplný rozvoj komunit, podnikania, potravinovej sebestačnosti a zvyšovaniu kvality života v regióne,
b./ čl. II ods. 2 - združenie má za cieľ chrániť životné prostredie pred negatívnymi dopadmi aktivít súvisiacich s ťažbou dreva, prieskumom a ťažkou nerastných surovín, chrániť občianske slobody a majetkové práva a napomáhať informovanosti a rozvoju občianskej spoločnosti,
c./ čl. II ods. 4 - prispievať k zodpovednému hospodáreniu s lesmi, pôdou, vodou a prírodnými zdrojmi, ktoré rešpektuje ekologické a environmentálne požiadavky.

51. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách ust. § 6 ods. 1 SSP súd preskúmava aj administratívne konanie, ktorým sa v zmysle ust. § 3 ods. 1 písm. a/ SSP rozumie postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov. V zákonom predpísanom postupe je orgán verejnej správy oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu administratívneho konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti.

52. Zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy je podmienená zákonnosťou postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. V rámci správneho súdnictva súd teda skúma aj procesné pochybenia orgánu verejnej správy namietané v žalobe, najmä z toho pohľadu, či toto procesné pochybenie predstavuje takú vadu konania pred orgánom verejnej správy, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

53. V danom prípade bolo primárnou úlohou správneho súdu posúdiť, či orgány verejnej správy správne právne posúdili, že keď vylúčili žalobcu zo správneho konania vo veci predĺženia platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722 podľa ust. § 22 a ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z..

54. Podľa ust. § 23 ods. 9 prvá veta zákona č. 569/2007 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2018, t.j. v čase nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal (ust. § 22 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z.z.) a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.

55. Správny súd zastáva názor, že v danom prípade, je osobitným predpisom upravujúci účastníctvo zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon č. 24/2006 Z.z.) a to v ustanoveniach § 24 až § 27.

56. V nadväznosti na vyššie uvedené, správny súd uvádza, že v zmysle ust. § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. (ktoré je systematicky zaradené do tretej časti uvedeného zákona), má dotknutá verejnosť postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona „Posudzovanie navrhovaných činností“ a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa ods. 3 alebo ods. 4 cit. zákona, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Z ust. § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z.) teda vyplýva, že sa jedná o konania uvedené v tretej časti „Posudzovanie navrhovaných činností“, t.j. posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, konanie o podnete, zámer. Ďalej z citovaného ust. § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. vyplýva, že sa jedná o povoľovacie konanie, v ktorom sa rozhoduje o návrhu na vydanie povolenia vo vzťahu k navrhovanej činnosti alebo jej zmene podľa osobitných predpisov (ust. § 3 písm. h/ zákona č. 24/2006 Z.z.). Osobitným predpisom je napríklad aj zákon č. 569/2007 Z.z. podľa ktorého, žalovaný rozhodoval aj v predmetnom administratívnom konaní. Konanie o zmene prieskumného územia spĺňa definičné znaky povoľovacieho konania, pretože sa týka realizačného zámeru alebo iného zásahu do prírodného prostredia alebo do krajiny meniaceho fyzické aspekty lokality vrátane ťažby nerastnej suroviny (ust. § 3 písm. f/ zákona č. 24/2006 Z.z.). Rozhodnutie o určení prieskumného územia obsahuje aj popis vybraných geologických prác a etapy geologického prieskumu, ak ide o ložiskový geologický prieskum, určenie práva nakladania s nerastmi získanými vyhľadávaním a prieskumom a podmienky vykonávania geologických prác (ust. § 23 ods. 13 zákona č. 569/2007 Z.z.). V predmetnom

konaní sa jednalo o geologické práce - ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Ustanovenie § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. zároveň prezumuje, že právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté. Správny súd poznamenáva, že posúdenie účasti v konaní podľa ust. § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. nemá vplyv, či zmena prieskumného územia je v porovnaní s pôvodným konaním o určení prieskumného územia väčšia alebo menšia, pretože citovaný zákon ju z hľadiska okruhu účastníkov nezohľadňuje. Okruh účastníkov sa týka tak určenia prieskumného územia, zmeny prieskumného územia (zväčšenia/zmenšenia), predĺženia doby platnosti ako aj zrušenia prieskumného územia.

57. Správny súd zároveň poukazuje na základnú zásadu správneho konania a to zásadu zákonnosti (princíp legality) stanovenú v ust. § 3 ods. 1 Správneho poriadku, v zmysle ktorej postupujú orgány verejnej správy ako aj s inými právnymi predpismi. Orgány verejnej správy sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Táto zásada sa vzťahuje nielen na celý priebeh správneho konania, ale aj na vydanie rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca mal na mysli verejný záujem (ako je chápaný v súčasnosti). Povinnosť chrániť záujmy štátu a spoločnosti vyplýva zo zákona a v zásade ide o legitímny verejný záujem, ktorý predstavuje všeobecný či všeobecne prospešný záujem a ktorý reprezentuje určité hodnoty chránené zákonom, ktoré orgány verejnej správy musia presadzovať v rámci svojej rozhodovacej činnosti.

58. Na základe uvedeného, správny súd dospel k záveru, že žalobcovi ako občianskemu združeniu (dotknutej verejnosti) patrí postavenie účastníka konania o zmene prieskumného územia „Z. - ropa a horľavý zemný plyn“, nakoľko to vyplýva z ust. § 23 ods. 9 prvá veta zákona č. 569/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2018 v spojení s ust. § 24 ods. 2 aj § 3 písm. h/ zákona č. 24/2006 Z.z..

59. Vo vzťahu k prejednávanej veci správny súd poukazuje na rozhodnutia v obdobných veciach, ktoré boli predmetom kasačného konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky napr. rozhodnutia - sp.zn. 4Sžk/39/2018 z 13.11.2018, sp.zn. 4Sžk/9/2019 z 05.05.2020, sp. zn. 4Sžk/10/2019 z 05.05.2020, sp. zn. 8Sžk/21/2019 zo 16.01.2020 a sp. zn. 8Sžk/36/2018 z 28.11.2019. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky teda vyplýva, že otázka účasti žalobcu v správnom súdnom konaní vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia (s čím priamo súvisí aj účastníctvo žalobcu ako občianskeho združenia zameraného na ochranu životného prostredia v správnom konaní), bola jednotne vyriešená v prospech žalobcu (viď rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžk/24/2019 zo dňa 27.10.2020 a sp. zn. 1Sžk/20/2020 z 16.02.2022).

60. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd považoval žalobu za dôvodnú a preto napadnuté rozhodnutie podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a to v súlade s ust. § 191 ods. 3 písm. a/ a ods. 4 SSP.

61. V ďalšom konaní orgán verejnej správy prvého stupňa rozhodne v súlade s právnym názorom správneho súdu prezentovaným v odôvodnení tohto rozhodnutia a ktorým je viazaný podľa ust. § 191 ods. 6 SSP a na vec aplikuje správne právne predpisy a to zákon č. 569/2007 Z.z., zákon č. 24/2006 Z.z. a Správny poriadok, pričom nové rozhodnutie orgánu verejnej správy bude spĺňať formálne aj materiálne podmienky ust. § 46 a ust. § 47 Správneho poriadku v nadväznosti na ust. § 41 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z.z..

62. O náhrade trov konania rozhodol správny súd v zmysle ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal vo veci plný úspech. Podľa ust. § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia, na Krajský súd v Bratislave.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/; c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.